ÅSNES – INKLUDERENDE OG MILJØBEVISST

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2010 – 2022

HANDLINGSDEL 2011 – 2014

VEDTATT AV ÅSNES KOMMUNESTYRE I MØTE 27.06.2011, SAK 064/11

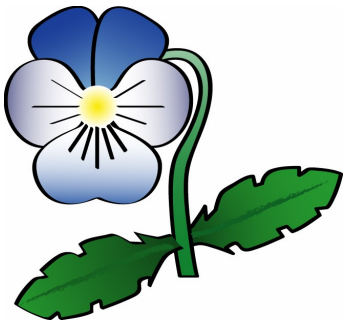

Innhold i kommuneplanens samfunnsdel

Kapittel	Tema	Side
1	**Forord**	4
2	**Om planarbeidet – organisering, føringer, medvirkning og innspill**	5
3	**Åsnes – inkluderende og miljøbevisst**	8
3.1	Utfordringer	8
3.2	Mål	8
3.3	Strategier	9
4	**Folketallsutvikling og bosetting**	10
4.1	Folketallsutvikling 1963-2010	10
4.2	Bosetting ut fra kretser	10
4.3	Alderssammensetning framskrevet til 2030 etter MMMM**	11
4.4	Utfordringer	11
4.5	Mål	12
4.6	Strategier	12
5	**Økonomi - organisasjon**	13
5.1	Utfordringer	13
5.2	Mål	13
5.3	Strategier	13
6	**Jord-, skog- og utmarksbruk**	15
6.1	Utfordringer	15
6.2	Mål	16
6.3	Strategier	16
7	**Satsningsområde 1: Skole, oppvekst og ungdom**	17
7.1	Utfordringer	17
7.1.1	Resultater fra avholdte møter	17
7.2	Mål	18
7.3	Strategier	18
8	**Satsningsområde 2: Kultur**	20
8.1	Langsiktige utfordringer innen Kulturliv	20
8.2	Mål innen Kulturliv	20
8.3	Strategier innen Kulturliv	20
8.4	Langsiktige utfordringer innen Kulturminnevern	21
8.5	Mål innen Kulturminnevern	21
8.6	Strategier innen Kulturminnevern	22
9	**Satsningsområde 3: Arbeidsplasser og næringsutvikling**	23
9.1	Langsiktige utfordringer	23
9.2	Mål	24
9.3	Strategier	24
10	**Satsningsområde 4: Velferd, levekår og folkehelse**	25
10.1	Langsiktige utfordringer	25
10.2	Helse i plan	26
10.2.1	Mål	26
10.2.2	Strategi	26
10.3	Forebygge og begrense sykdom. Fremme gode levevaner og egenmestring	26
10.3.1	Mål	26
10.3.2	Strategi	27

10.4	Gode oppvekstkår med fokus på å utjevne sosial ulikhet i helse.	27
10.4.1	Mål	27
10.4.2	Strategi	27
11	**Satsningsområde 5:** **Boligområder, sentrums- og grendeutvikling**	28
11.1	Utfordringer	28
11.2	Mål	29
11.3	Strategier	29
12	**Omdømme**	30
12.1	Utfordringer	30
12.2	Mål	30
12.3	Strategier	30
13	**Interkommunalt samarbeid**	32
13.1	Utfordringer	32
13.2	Mål	32
13.3	Strategier	32
14	**Samfunnssikkerhet og beredskap**	33
14.1	Utfordringer	33
14.2	Mål	33
14.3	Strategier	33

1.0 Forord

Intensjonen med kommuneplanens samfunnsdel er å beskrive hvordan vi skal oppnå et best mulig samfunn i Åsnes, både for oss som lever i dag og for de som kommer etter oss. Dette er en omfattende og langsiktig plan, som tar utgangspunkt i dagens situasjon og strekker seg helt fram til 2022. Planen tar stilling til utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den skal være grunnlaget for kommunens prioriteringer av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver i årene som kommer. Planen har også en handlingsdel som konkretiserer disse tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Åsnes kommune er et variert samfunn, som er i en endringsprosess. Det er positivt at folketallet i kommunen nå er i ferd med å stabilisere seg, men alderssammensetningen forandres over tid og andelen pensjonister øker. Bosettingsmønsteret har også endret seg mye de siste årene. Flisa er i vekst, mens det blir færre bosatte i grendene. Det vil likevel være ønskelig å kunne tilby varierte botilbud i store deler av kommunen i framtida.

Klimaet er også i endring, og kommunen må ivareta nye miljøhensyn i sine oppgaver. Kommuneplanens samfunnsdel forsøker å beskrive hvordan vi skal møte utviklingen på en best mulig måte.

Grunntanken i planen er at kommunesamfunnet skal være inkluderende og miljøbevisst. Det handler om å fremme et sosialt fellesskap og å ivareta naturverdiene for kommende generasjoner.

Kommunestyret har valgt ut fem hovedsatsningsområder i denne planperioden, hvor oppvekst har fått høyest prioritet. Innbyggernes velferd, levekår og folkehelse er sentrale tema i planen. Den oppvoksende generasjonens tilbud i samfunnet, arbeidslivet, hvordan vi skal bo, hvilke vilkår kulturlivet skal ha, og hvordan grender og sentrum skal utvikle seg er viktige spørsmål som er vurdert. Planen påpeker kjente behov i samfunnet og sier noe om hvordan disse behovene kan dekkes. Kommunen som forvalter og tjenesteyter blir, i likhet med resten av samfunnet, utfordret av fremtiden. I forhold til kommunens oppgaver og funksjoner kan det bli nødvendig å tenke nytt om kommunale tjenester og hvordan kommunen kan bidra til en best mulig samfunnsutvikling. Dette handler om hvor du som innbygger kan bo, hva slags offentlige tilbud du skal kunne motta og hvordan omgivelsene dine skal bli.

Lars Petter Heggelund
ordfører

Nils B. Lindeberg
rådmann

2.0 Om planarbeidet – organisering, føringer, medvirkning og innspill

2.1 Vedtak i Åsnes kommunestyre

Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av Åsnes kommunestyre i møte 26.04.2010, sak 026/10. Muligheter for å gi innspill til planarbeidet ble kunngjort i samsvar med bestemmelsene i PBL med frist 30.06.2010.

2.2 Organisering av planarbeidet

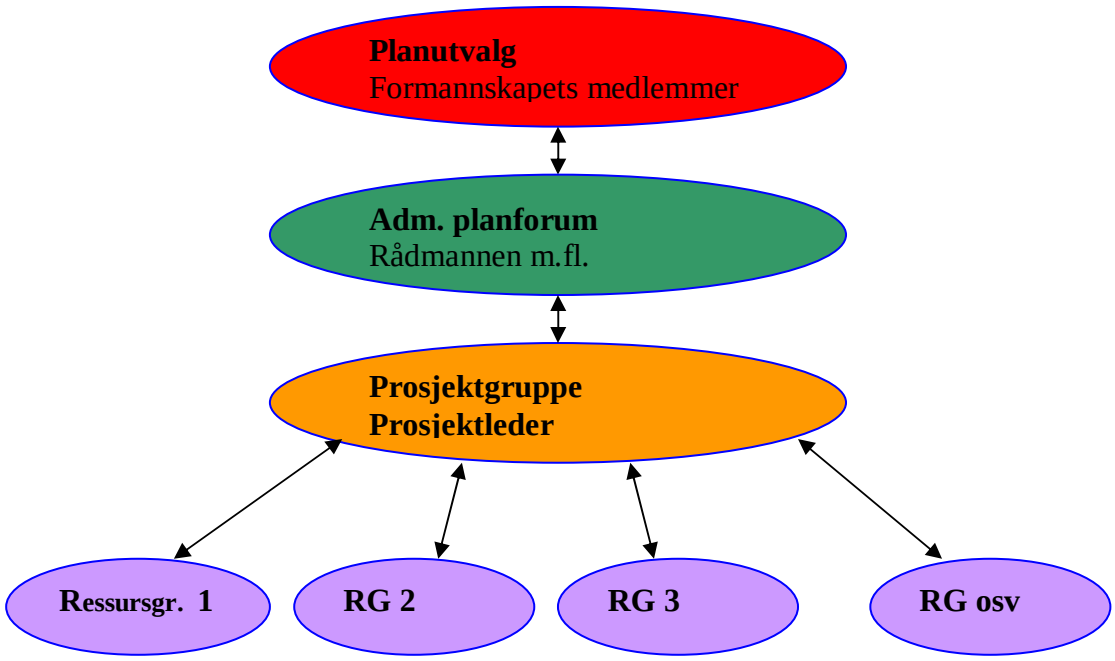

Prosessen er ledet av prosjektgruppe sammensatt av:

- Virksomhetsleder for plan og kommunalteknikk (prosjektleder)
- Koordinator for oppvekst
- Helseleder
- Virksomhetsleder for landbruk
- Planlegger ved plan og kommunalteknikk

2.3. Føringer

Overordnede føringer i planarbeidet er nærmere omtalt i planprogrammet.

2.4 Offentlige møter

Prosessen er gjennomført i samsvar med kap 3 i planprogrammet. Det er avholdt 5 offentlige møter, et for hvert av satsingsområdene. Hvert møte ble gjennomført som kafèdialog veiledet av saksordfører fra formannskapets medlemmer med bistand fra prosjektgruppa:

Satsingsområde	Saksordfører	Sted	Tid	Fremmøtte
Oppvekst og ungdom	Frank Bjørneseth (Ap)	Åsnes U-skole	26.05.10	25

Kultur	Hans-Didrik Bakke (Pp)	Vermundsjøen samfunnshus	02.06.10	50
Arbeidsplasser og næringsutvikling	Lars Petter Heggelund (V)	Samfunnshuset i Hof	09.06.10	25
Helse og velferd	Tore Karlstad (Rs)	Bjørkheim, Flisa	16.06.10	25
Boligområder, grende-sentrumsutvikling	Karin Siggerud Olsen (Ap)	Sjølie grendehus, Gjesåsen	22.06.10	25

Spørsmålene i planprogrammet ble lagt til grunn ved det enkelte møte. Alle innspill er ført i pennen. Til hvert møte var det underholdning, loddtrekning og enkel servering. De fremmøtte visste stort engasjement.

Fra folkemøte Sjølie grendehus

2.5 Ressursgrupper

Prosjektgruppa nedsatte til sammen 10 ressursgrupper representert ved:

Satsingsområde	Ressursgruppe	Representert ved
Oppvekst og ungdom	Solør videregående skole	Elever fra SVS
Oppvekst og ungdom	Åsnes ungdomsskole	Elever fra Åsnes U-skole
Oppvekst og ungdom	Barneskolene i Åsnes	Elever fra B-skolene
Oppvekst og ungdom	FAU – grunnskolene	Foreldre/foresatte
Oppvekst og ungdom	Barn og ungdom	Faggruppe
Kultur	Kulturliv	Kulturavd. og foreninger
Kultur	Kulturminnevern	Planavd. og foreninger
Arbeidsplasser og næringsutv.	Arbeid og næring	Strategiutvalget
Helse og velferd	Folkehelse	Helse, eldrerådet, teknisk
Boligområder, grendeutvikling, sentrumsutvikling	Boligområder, grendeutvikling, sentrumsutvikling	Rådet for likestilling for funksjonshemmede, planavd., Finnskogtinget, landbruk, entreprenør, politi

Spørsmålene i planprogrammet ble lagt til grunn for arbeidet i ressursgruppene. Gruppearbeidene ble veiledet av medlemmer fra prosjektgruppa. Ressursgruppenes innspill har gitt viktige bidrag til det videre planarbeidet.

En av ressursgruppene i arbeid

2.6 Informasjon via kommunens hjemmeside

Informasjon om planarbeidet er kunngjort på kommunens hjemmeside www.asnes.kommune.no.

2.7 Invitasjon til lag og foreninger

I overkant av 130 lag og foreninger er tilskrevet med oppfordring om å komme med synspunkter.

2.8 Kunngjøring i lokalavisene

Planarbeidet ble kunngjort i lokalavisene. Det ble lagt ned ekstra ressurser i annonseutformingen for å profilere planarbeidet.

2.9 Innspill til samfunnsdelen

Alle innspill som er mottatt er samlet i eget dokument ”Innspill til samfunnsdelen 2010 – 2022”.

3.0 Åsnes – Inkluderende og miljøbevisst

3.1 Utfordringer

Kommunens visjon ”Inkluderende og miljøbevisst” inneholder et bredt spekter av utfordringer.

Det å ha en meningsfull jobb å gå til, det å oppleve seg inkludert i fritidsaktiviteter og det å være del av et godt sosialt fellesskap fremmer trivsel og positiv utvikling. Når mennesker faller utenfor – enten det dreier seg om arbeidsliv, fritidsaktiviteter, sosiale aktiviteter, av etniske grunner eller opplevelsen av å ikke være inkludert – har dette oftest negative konsekvenser. Det kan forsterke problemer, eller det kan frarøve mange mennesker muligheter som for de fleste oppleves som en naturlig del av hverdagen. Å skape arenaer for inkludering, likestilling og rom til kulturelt mangfold på mange plan er derfor viktig samfunnsoppgave.

Det å sikre livsgrunnlaget for nåværende og fremtidige generasjoner ved å ta vare på naturressursene og redusere forurensingene er og vil fortsatt være viktige oppgaver.

Flisa elv – Renvadet – tiltak i Aksjon vannmiljø

3.2 Mål – vi vil

- Ta vare på naturverdier samtidig som naturen skal gi rom for aktiviteter som fremmer helse og friluftsliv.
- Ha fokus på inkludering. Det å lære seg å være inkluderende, være åpen for andres annerledeshet og oppleve den gode følelsen av å bli kjent med andre er en viktig samfunnsverdi. Å kunne inkludere alle krever høy toleranse. Det må være fokus på dette for å hindre utstøtingsmekanismer. Utstøting hemmer utvikling – inkludering fremmer utvikling.
- Ha fokus på likestilling og kulturelt mangfold

- Fremme befolkningens helse og motvirke sosiale forskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet.
- La kultur, nyskaping og fremtidsrettet fokus få en sterkere rolle.
- Legge til rette for bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling.
- Styrke kommunesenteret med fokus på universell utforming og som kommunens sentrale kultur- og møtested.
- Sikre hensynet til barn og ungdom. Åsnes kommune skal være et godt sted å vokse opp i. All planlegging må vurderes i forhold til barn og unge.
- Ta klimahensyn gjennom løsninger for energiforsyning og transport.
- Sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle kulturlandskap og kulturmiljøer.
- Gjøre det attraktivt å bo i Åsnes gjennom å skape bolyst.

.

3.3 Strategier – for å nå målene skal vi

3.3.1 Sikre viktige naturverdier i arealplanleggingen.
3.3.2 Bidra til bærekraftig utvikling gjennom plan- og byggesaksbehandlingen
3.3.3 Sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet samt områdevern av verdifulle kulturlandskap og kulturmiljøer gjennom plan- og byggesaksbehandlingen.
3.3.4 Merke turstier i utmarka.
3.3.5 Fokus på inkludering, likestilling og kulturelt mangfold i lag og organisasjoner, barnehage og skole.
3.3.6 Ha gode og hensiktsmessige boligtilbud til grupper som har spesielle behov for tilrettelegging, jfr boligsosial handlingsplan
3.3.7 Være en aktiv FYSAK-kommune
3.3.8 Utarbeide egen kommunedelplan for kultur
3.3.9 Involvere barn og unge i kommunal planlegging
3.3.10 Utarbeide eget program for at innflyttere blir værende i kommunen
3.3.11 Iverksette tiltak i vedtatt energi- og klimaplan

Kreativt arbeid -Sønsterud barnehage

4.0 Folketallsutvikling og bosetting

4.1 Folketallsutvikling 1963 – 2010:

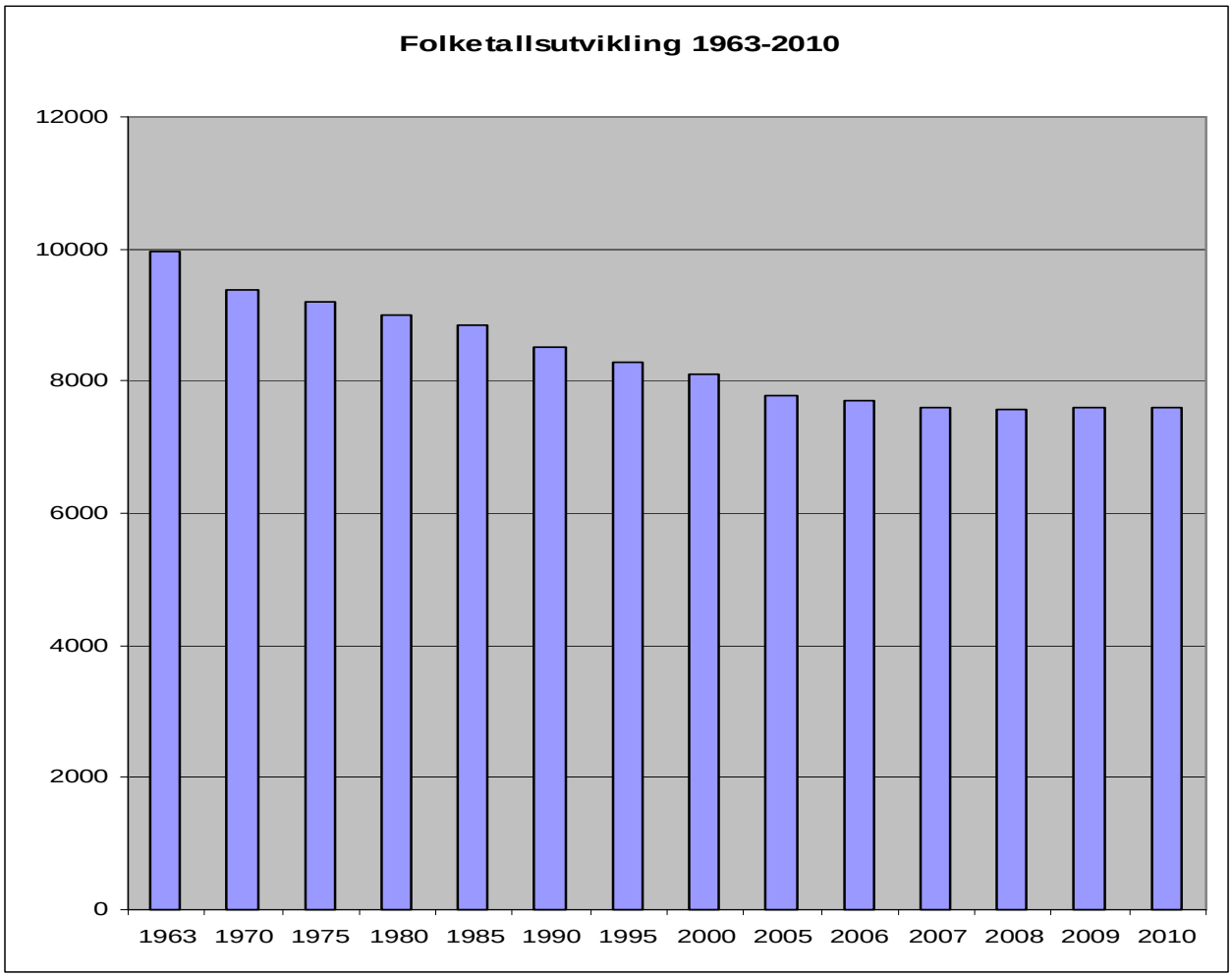

Folkemengden i Åsnes har vært synkende fra første halvdel av 1960 tallet hvor det var rett i underkant av 10.000 innbyggere. Fra 1970 til 2007 er folketallet redusert med 1658. Fra 2007 viser statistikken en stabilisering på ca 7600 innbyggere. Dette er en ny trend i folketallsutviklingen. Sist det var stabilisering i folketallet var på begynnelsen av 1950 tallet.

4.2 Bosetting ut fra kretser:

	1970	1980	1990	1995	2000	2002	2004	2006	2007	2009
Flisa	2009	2198	2276	2323	2293	2291	2298	2335	2341	2368
Sønsterud	2333	2266	2067	1965	1917	1909	1895	1894	1851	1876
Åsnes vest	2353	2166	1913	1795	1811	1796	1777	1683	1665	1648
Arneberg	1083	1112	1053	968	930	926	870	882	854	854
Finnskog	1490	1245	1091	993	959	935	906	896	850	834
Uoppgitt			142	202	151	167	178	24	43	30
Sum:	**9268**	**8987**	**8542**	**8246**	**8061**	**8024**	**7924**	**7714**	**7604**	**7610**

4.3 Alderssammensetning framskrevet til 2030 etter MMMM**:

	2010	2015	2020	2025	2030
0-5	383	376	382	385	376
6-15	799	759	728	734	741
16-19	408	322	322	299	309
20-66	4408	4329	4202	4138	4094
67-79	980	1118	1230	1290	1240
80+	629	574	540	567	695
Sum:	**7607**	**7428**	**7404**	**7413**	**7455**

**Alternativ MMMM står for middels nasjonal vekst med forutsetninger om:

Middels fruktbarhet, middels levealder, middels innenlands mobilitet og middels netto innvandring.

4.4 Utfordringer

Utfordringene fremover blir å unngå befolkningsnedgang og fødselsunderskudd. Samtidig vil aldersgruppa 80+ bli mindre i planperioden sammenlignet med 2010.

Befolkningsnedgangen viser stor kretsvis variasjon. Etter 1970 har det vært nedgang i alle kretser unntatt Flisa. Det vil bli en stor utfordring i planperioden å opprettholde bosettingen og det kommunale tjenestetilbudet på 2010-nivå i flere kretser.

Over mange år har kommunesenteret utviklet seg i positiv retning og er nå blitt tyngdepunktet for handel og service i Solør. Kommunen har vært den viktigste aktøren i dette arbeidet både som planmyndighet og tilrettelegger. I planperioden er det anslagsvis behov for 200 nye boenheter på Flisa både leiligheter og eneboliger. Nye utbyggingsområder krever avklaring og godt samarbeid med landbruksmyndighetene.

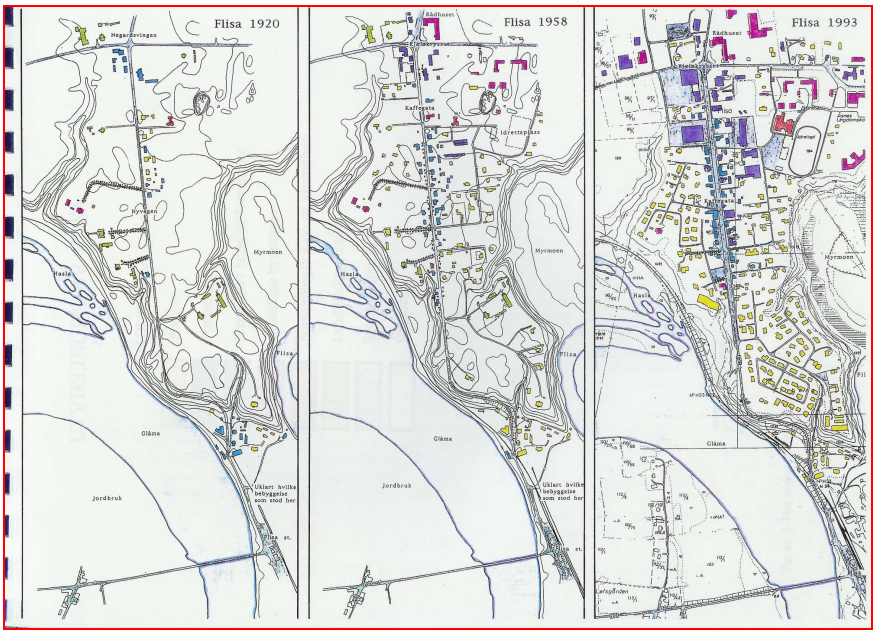

Flisa 1920 Flisa 1958 Flisa 1993

4.5 Mål – vi vil:

- Legge til rette for videre vekst i kommunesenteret
- Opprettholde bosetting i grendene
- Ha økt tilflytting

4. 6 Strategi – for å nå målene skal vi:

4.6.1 Tilrettelegge gjennom arealplanlegging for nye bolig og næringsareal for å sikre videre vekst av kommunesenteret

4.6.2 Opprettholde tjenestetilbudet i kretsene

4.6.3 Tillate fradeling av tun og kårbolig til boligformål der dette ikke er i strid med landbruksinteresser

4.6.4 Stimulere til omsetning av – og bosetting på landbrukseiendommer for å styrke fast bosetting i grendene

4.6.5 Videreutvikle "Bolyst-prosjektet"

4.6.6 Tilrettelegge for boligbygging i grendene.

4.6.7 Jobbe helhetlig for å øke tilflyttingen

Flisa bru under anlegg 2001/2002

5.0 Økonomi - organisasjon

5.1 Utfordringer

Det er viktig for en kommune å ha forutsigbarhet og en stabil driftssituasjon slik at en unngår dramatiske endringer i tjenestetilbudet. Dette krever et langsiktig perspektiv.

Det aller meste av kommunens inntekter benyttes til tjenesteproduksjon. Ledere og ansatte opplever ofte at ressursene synes for knappe. I møtet med f.eks. barnehagebarn, elever og eldre hjelpetrengende vil det alltid være slik at ressursbehovet vil oppleves å være større enn det en kan innfri. Samtidig er det viktig å være ydmyk til at en forvalter store økonomiske ressurser som er fellesskapets midler. En hovedutfordring vil derfor være å skape en kultur der ledere og ansatte er bevisst på ressursbruk og arbeider for best mulig utnytting av tid og penger. Ressursbruken er i stor grad knyttet til hvordan en organiserer tjenestene, bygninger og tar i bruk ny teknologi.

En forutsigbar og stabil økonomisk situasjon forutsetter også god økonomistyring slik at en unngår driftsunderskudd. For å oppnå dette kreves både kompetanse, gode rutiner og gode systemer. Ikke minst kreves det at ledere på alle nivå har holdninger og motivasjon til god økonomistyring.

De store utfordringene framover ligger i å tilpasse både drift og investeringer innenfor den totalrammen kommunen disponerer. De årlige kostnader til drift og investeringer skal dekkes innen samme ramme. Dersom investeringene økes må en derfor oppnå en mer kostnadseffektiv drift. Et viktig prinsipp bør være å prioritere investeringer som på sikt vil gi rimeligere driftskostnader. Dette gjelder både bygningsmessige forhold, infrastruktur, teknologi og ny kompetanse.

En annen hovedutfordring når det gjelder økonomi er å forvalte kommunens verdier i bygningsmasse, infrastruktur, formue, eierandeler i forskjellige selskaper på best mulig måte. Kommunen må også hele tiden ha fokus på inntektssiden og vurdere områder hvor nye inntekter kan hentes inn.

I ny plan og bygningslov kap. 11 er det fastsatt at kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer og skal revideres årlig. Økonomiplanen etter kommunelovens § 44 kan inngå i handlingsdelen. Det vil være en utfordring hvordan økonomiplanen skal integreres i handlingsdelen da budsjettprosessen må igangsettes tidligere enn før.

5.2 Mål – vi vil:

- Ha en økonomisk planlegging og styring som er langsiktig og bærekraftig
- Ut av ROBEK-registeret

5.3 Strategi – for å nå målene skal vi:

5.3.1 Utvikle gode budsjettprosesser
5.3.2 Legge planer innenfor økonomiske rammer
5.3.3 Innlemme økonomiplanen i kommuneplanens handlingsdel
5.3.4 Ha et årsregnskap med positivt resultat

5.3.5 Utvikle en kostnadseffektiv og faglig sterk organisasjon som er tilpasset aktivitetsnivået

5.3.6 Vurdere samarbeid med andre kommuner og privat næringsliv der dette gagner innbyggerne og er samfunnsøkonomisk lønnsomt

Åsnes rådhus med skulpturen ”Ur-grepet” i forgrunnen

6.0 Jord-, skog- og utmarksbruk

6.1 Utfordringer

Åsnes kommune er en av landets største jord og skogbrukskommuner. Landbruket utgjør en stor ressurs og førstehåndsverdien knyttet til jord-, skog- og utmarksbruk er i størrelsesorden 250 mill. kroner. I tillegg kommer ringvirkning innen videreforedling og servicenæring. Verdiskapning, sysselsetting og bosetting er hovedutfordringene i Åsnes kommune i tiden fremover, og her er landbruket fortsatt av veldig stor betydning. Videreutvikling av landbruket med hensyn til jord- og skogressurser, kulturlandskap, forurensing av miljø, biologisk mangfold, friluftsliv og utmarksnæringer er for øvrig sentrale utfordringer.

Både når det gjelder jordbruk og skogbruk er Åsnes en stor råvareprodusent. Kommunen har imidlertid relativt lite videreforedling av disse råvarene. For videreutvikling av landbruket bør økt satsing mot videreforedling være et område hvor det er potensial.

Økt utnytting av utmarksressursene er også et område hvor det er potensial for videreutvikling og økt verdiskaping knyttet til primærnæringen. Rovviltsituasjonen er imidlertid et forhold som her gir utfordringer og begrensninger.

Landbruket er hovedgrunnen til den spredte bosettingen og de mange grendene rundt om i kommunen. Et aktivt jordbruk er en forutsetning for at kulturlandskapet skal kunne bevares. I sammenheng med næringsutvikling, særlig turisme, er det å opprettholde bosettingen og et vakkert kulturlandskap viktig. Det åpne landskapsbildet med tilhørende bosetting har en viktig opplevelseskvalitet for så vel lokalbefolkningen som tilreisende.

Gjesåssjøen - foto: Steinar Kristiansen, Flisa.

6.2 Mål – vi vil:

- Bevare produksjonsgrunnlaget i et langsiktig perspektiv
- Ivareta bærekraftige og langsiktige hensyn til miljø og kulturlandskap
- Sikre miljøkvaliteter, naturressurser og kulturverdier
- Opprettholde bosetting og sysselsetting
- Øke lokal verdiskaping, videreforedling og sysselsetting innen primærnæringene
- Opprettholde eller øke husdyrproduksjonen
- Bidra til økt satsing på arbeidsintensiv planteproduksjon
- Øke økologisk landbruksproduksjon i tråd med Regjeringens mål
- Fokusere på skogeiernes forvalteransvar - øke skogkulturinvesteringene
- Satse på nye landbruksrelaterte næringer
- Øke interessen for landbruket hos den yngre generasjonen
- Bevare viktige viltområder og naturtyper
- Arbeide for at beite- og utmarksressursene igjen kan utnyttes
- Stimulere til økt nydyrking

6.3 Strategier – for å nå målene skal vi:

6.3.1 Gjennom kommuneplanens arealdel og jordloven bevare de mest høyproduktive landbruksarealene. Åsnes skal være en pådriver for at dyrket jord og beiter holdes i hevd.

6.3.2 Utarbeide områdeplan/ kulturlandskapsplan for utkantområdene med tilhørende oppfølging.

6.3.3 Fokusere på at arealressursene forvaltes slik at hensynet til natur, miljø og kulturminner ivaretas

6.3.4 Stimulere til økt videreforedling, tilleggsnæringer og mer intensive produksjoner.

6.3.5 Sammen med fylkesmannen og landbruksrådgivingen være en aktiv pådriver for økt økologisk produksjon

6.3.6 Motivere eiere av landbrukseiendommer til å satse på bruket, og bo der fast. Dette er spesielt viktig ved generasjonsskifter.

6.3.7 Fokusere på informasjon rettet mot alle eiere av jord- og skogbrukseiendommer i Åsnes.

6.3.8 Videreutvikle samarbeidet med landbruksfaglag og næringsorganisasjoner

6.3.9 Påvirke sentrale myndigheter slik at landbrukspolitiske virkemidler blir bedre tilpasset behovet i Solør, sett i sammenheng med arbeidsmarked, sysselsettings- og befolkningsutvikling, samt landbrukspotensialet.

6.3.10 Påvirke sentrale myndigheter slik at dagens rovviltpolitikk endres.

Aktivt skogbruk

7.0. Satsningsområde 1: Skole, oppvekst og ungdom

Oppvekst og ungdom er hovedsatsingsområde for Åsnes.

Oppvekst inkluderer både skole, barnehage, tilbud til funksjonshemmede barn og unge og hjelpetjenester for barn og unge.

Skolestrukturen må sees i sammenheng med tjenestetilbud og kvalitet i skolen, men også med bebyggelse og grendeutvikling i kommunen.

7.1 Utfordringene

Hovedutfordringer innenfor oppvekst handler i hovedsak om at prognosene på antall født barn holdes stabile, eller øker. Det må også bygges opp så godt omdømme av kommunen at utflyttende ungdommer ønsker å flytte tilbake, og etablere seg. Det må satses på at barna i Åsnes får samme grunnleggende kompetanse fra barnehage og grunnskole.

Åsnes har mer sosialutgifter, flere barn under omsorg, flere PU over 16 år, og flere barn med behov for spesialundervisning enn gjennomsnittskommunen i Norge. Forhindre at unge dropper ut av videregående skole, og at stadig yngre mennesker blir sosialhjelpsmottakere.

7.1.1. Resultater fra avholdte møter

I alt er det avholdt 6 møter innenfor skole, oppvekst og ungdom, da med barn fra 6 år, med ungdom - og videregående skole og med voksne. Det er i hovedsak brukt de samme spørsmålene.

Ønsket om at folk skal flytte hit, og at folketallet skal øke er gjennomgående. Spennende arbeidsplasser og gode bomiljøer er sentrale. Grønne områder, trygge veier, flere møteplasser, utvikle kulturtilbudet fortrinnsvis til ungdom. Utvikling av et attraktivt sentrum som blant annet innbefatter park, flere arrangementer og flere butikker. Noen unge påpekte også viktigheten av å ta vare på småsteder, og å legge til rette for boligbygging utenfor Flisa.

Det blir også lagt stor vekt på at det skal finnes voksne som er engasjerte i hva barn og unge er opptatt av. Å vokse opp i trygt distrikt der voksne er tilstede ble vektlagt av barn og unge.
Inkludering av barn og unge i kommunens planprosesser.

Alle barn i Åsnes har krav på den samme grunnleggende kompetanse. For å innfri dette må kommunen arbeide målrettet med samhandling mellom barnehagene, skolene og andre faginstanser.

Forutsetningene her at mangfoldet blir tatt hensyn til samtidig med at barn og unges behov for grunnleggende kompetanse blir ivaretatt. Nok kvalifiserte og motiverte ansatte er også en forutsetning for å oppnå dette. Det blir påpekt

behovet for tydelige og faste rammer, samtidig med behovet for støtte, hjelp og oppmerksomhet fra de voksne.

Siden Åsnes har flere enn landsgjennomsnittet av sosialhjelpsmottakere, unge som ”dropper ut” av skolen, flere som trenger spesialundervisning er det stort behov for imøtekomme småbarnsfamilienes behov. Samhandling mellom de ulike instansene er en forutsetning i dette arbeidet.

Alle arbeidsgruppene har trukket fram behov for tilrettelegging for helsefremmende tiltak i kommunen.

Elever ved Sønsterud skole

7.2. Mål- vi vil:

- Inkludere helseperspektivet i arbeidet med barn og unge.
- Utvikle lokalsamfunnet til et bra sted for barn og unge. Videreutvikle møteplasser for barn og unge.
- Tilby gode barnehager, SFO og skoler.
- Imøtekomme barn og unges behov for tilrettelegging.
- Ta vare på de ressursene vi har, og videreutvikle dem.
- Sette fokus på foreldre-/foresatterollen
- Stimulere til bruk av frivillighet innen grunnskole, barnehage og SFO
- At elevprestasjonene i grunnskolen økes
- At flere fullfører videregående opplæring
- At alle instanser som arbeider med barn og unge skal samarbeide.

7.3. Strategier – for å nå målene skal vi:

7.3.1 Sette opp helse- og kosthold som egne satsingsområder i barnehage, skole og SFO.

7.3.2 Legge forholdene til rette for breddeidrett, og vurdere alternative aktivitetstilbud. Utvikle samarbeidet med treningsmiljøene med henblikk på barn og unge. Stimulere til samarbeid mellom idrettslagene og andre frivillige organisasjoner.

7.3.3 Sikre gode helsetjenester for barn og unge. Evaluere eksisterende tiltak, og videreutvikle tjenesten i tråd med dagens behov.

7.3.4 Evaluere dagens kulturtilbud for barn og unge. Evaluere driften av Ungdomshuset med tilliggende aktiviteter. Stimulere til egenaktivitet blant ungdommen.

7.3.5 Videreutvikle samarbeidet med frivillige organisasjoner og finne gode tiltak i tråd med behov.

7.3.6 Sette fokus på interkommunalt samarbeid innenfor idrett og kultur, spesielt med henblikk på ungdom.

7.3.7 Kvalitetssikre samarbeidsrutiner mellom barnehage, grunnskole og videregående skole. Kartlegge eksisterende samarbeidsarenaer, og vurdere om disse i sin nåværende form er de mest formålstjenelige.

7.3.8 Utarbeide metode for tidlig inngripen overfor risikoutsatte barn og unge. Samarbeid mellom hjelpeinstanser med barnehagene som arena.

7.3.9 Utrede tiltak for å unngå ”Drop –out” i videregående skole

7.3.10 Legge til rette for at barnehagenes og skolenes tjenestetilbud er tilpasset samfunnets behov med spesielt vekt på at alle barn – og unge skal inkluderes.

7.3.11 Satse på barnehagen og skolen: Kvalitetssikre minimumsstandarder for hva barn skal lære i skoler og barnehage. Kvalitetssikre samarbeidsrutiner mellom barnehage – skole, og mellom skolene.

7.3.12 Etablere foreldre-/foresatteskole

8.0 Satsningsområde 2: Kultur

8.1 Langsiktige utfordringer innen kulturliv.

Alle bør gis muligheter for deltakelse i kulturaktiviteter og kulturopplevelser gjennom universell utforming. Det vil være en utfordring å legge til rette for stimulering og inkludering av alle innbyggerne.

Kultur er for tiden ikke organisert som en egen kommunal virksomhet.

Kommunen bør føre en klar og tydelig kulturpolitikk, med langsiktighet og forutsigbarhet. Økonomi og tiltak/aktivitet prioriteres gjennom planer som stadfestes politisk. Disse prioriteringene må gjøres ut i fra en overordnet målsetting. For å nå målene må budsjettposten til allment kulturarbeid opp på et rimelig nivå.

8.2 Mål innen kulturliv – vi vil:

- Organisere kultur som egen virksomhet, med egen virksomhetsleder. Kultursektoren skal være koordinator og tilrettelegge for aktivitet i samarbeid med det frivillige.
- Kultur skal være et virkemiddel for bolyst, innflytting og etablering av virksomheter innenfor ulike næringer.
- Ha et inkluderende kulturhus på Flisa.
- Utvikle biblioteket som møteplass, læringssenter og litteraturformidler. Utvikle samarbeidet med skole og barnehage for økt leseferdighet.
- Videreutvikle og vitalisere Flisa Ungdomshus.
- Sønsterud Gård videreutvikles som kultursenter.
- Sette fokus på det frivillige kulturarbeide i kommunen
- Arbeide for Idrettsrådet og idrettsbevegelsen, Musikkrådet og musikkbevegelsen som positive samfunnsutviklere.
- Samarbeide med øvrige kommuner i regionen og fylkeskommunen.

8.3 Strategier innen kulturliv – for å nå målene skal vi:

8.3.1 Utarbeide en kommunedelplan for kulturliv, idrett og friluftsliv.
8.3.2 Sikre areal til idrett og friluftsformål gjennom kommuneplanens arealdel.
8.3.3 Legge til rette for økt friluftsliv.
8.3.4 Videreutvikle samarbeid mellom ”FYSAK” og idrettslag.
8.3.5 Folkebadet utvikles med utebasseng og varmtvannsbasseng.
8.3.6 Videreutvikle Kulturukene i Åsnes.
8.3.7 Evaluere innkjøpsordning for kunst fra profesjonelle og lokale utøvere.
8.3.8 Videreutvikle Solørmart’n.
8.3.9 Lage en årlig kultur- og arrangementskalender.
8.3.10 Lage Velkomst-info til innflyttere
8.3.11 Etablere turistinformasjon i samarbeid med lokalt næringsliv.
8.3.12 Utrede innhold og funksjoner i et framtidig kulturhus.
8.3.13 Ta i bruk kirkerommet til flere kulturaktiviteter

8.4 Langsiktige utfordringer innen kulturminnevern.

Med kulturminner menes spor av menneskelig aktivitet fra eldre tider. Dette kan være bygninger, konstruksjoner, anlegg, ulike former for terrengbehandling ol. Kulturminnevernet går ut på å bevare disse fysiske sporene. Bevaring av immaterielle kulturminner, som for eksempel stedsnavn, fortellinger, musikk, skikker og tradisjoner er også en viktig del av kulturminnevernet. Kulturminner forteller historien om hvor vi bor, hvor vi kommer fra – og hvem vi er. Kulturminnevernet er en form for vern om kommunens egen identitet og egenart.

I likhet med at tradisjoner går tapt, så går også gamle bygninger ut av bruk og forfaller. Nye driftsmetoder i jordbruk og utmark medfører også at kulturminner forsvinner. Dette skjer i et økende tempo. Dette informasjonstapet medfører en utvisking av særtrekkene i alle områder i kommunen.

Finnskogen er et merkenavn som kan få stor betydning for distriktet, hvis det blir benyttet på den rette måten. Det er først og fremst historien og finnekulturen folk er opptatt av. (Særlig skogfinsk magi og mystikk.) Nær halvparten av Åsnes er Finnskog. I større sammenheng må likevel Finnskogen anses å være et særtrekk som hele kommunen kan dra nytte av. Hvis dette skal skje, må finnekulturen beskyttes og stimuleres. Dette betyr at saker relatert til skogfinske interesser må gis særbehandling i forhold til en del andre saker.

Haugsmølla

8.5 Mål innen kulturminnevern – vi vil:

- Ta utgangspunkt i skogfinnenes og taternes status som minoritetsgrupper, og samfunnets forpliktelse til å ivareta kulturminner knyttet til disse gruppene.
- Opprettholde og beskrive den levende skogfinske kulturen.
- Sikre de eldste kulturminnene i utmarka.
- Fremheve særegen skogfinsk byggeskikk.

- Sikre fortsatt vedlikehold og bruk av eldre bygninger som har mistet sin opprinnelige nytteverdi.
- Sikre at gamle stedsnavn og historien bak dem blir bevart.
- Ivareta fløterhistorien, bureisnings- og jernbanehistorien.
- Ivareta historien omkring slaget ved Trangen.

8.6 Strategier innen kulturminnevern – for å nå målene skal vi:

8.6.1 Videreføre registreringsarbeidet av bygninger og kulturminner i hele kommunen.

8.6.2 Utarbeide en kulturvernplan.

8.6.3 Regulere hensynssoner for kulturvern og bygningsmiljøer til bevaring gjennom kommuneplanens arealdel.

8.6.4 Vedta retningslinjer for skogfinsk byggeskikk i Landbruks-, Natur- og Frilufts områder.

8.6.5 Stimulere til bygging og bruk av nye skogfinske ”identitets-bygg”.

8.6.6 Undervise om lokal kulturhistorie i skolene.

8.6.7 Gjenoppbygge Kynndammen.

8.6.8 Tilrettelegge og informere om kulturminners betydning i reiselivssammenheng.

8.6.9 Tillate bruksendring av kulturhistorisk interessante bygg , når dette ikke i vesentlig grad forringer den kulturhistoriske dokumentasjonen av bygget.

8.6.10 I større grad tillate oppføring av skogfinske ”identitets-bygg” på Finnskogen, der disse kan anses å fremme kulturformålet.

8.6.11 Innføre en tilskuddsordning for skogfinske bygg og anlegg.

8.6.12 Benytte lokalhistorisk kompetanse ved tildeling av adresser.

8.6.13 Benytte oss av kulturvernfaglig kompetanse hos museer.

9.0 Satsningsområde 3: Arbeidsplasser og næringsutvikling

9.1 Langsiktige utfordringer

I Åsnes er sysselsettingen fordelt slik:

Område	Andel i prosent
Tjenesteytende næringer	28 %
Industri og bergverk	24 %
Helse- og sosialtjenester	22 %
Jord- og skogbruk	11 %
Undervisning	7 %
Offentlig administrasjon og Forsvaret	5 %
Andre næringer	3 %

Grovt sett arbeider en av ti personer med jord-/skogbruk, to av ti med masseuttak/bergverk, vareproduserende industri, vann- og kraftforsyning, bygg og anlegg, mens sju av ti med arbeidssted i Åsnes arbeider innenfor service- og tjenesteytende næringer (transport, butikk etc.)

Fordelingen av næringer i kommunen viser at kommunesenteret har stor betydning for sysselsettingen. Det vil være en langsiktig utfordring å ta de rette grepene for å videreutvikle og beholde Flisa som et viktig handels- og tjenestesenter i regionen.

Med trenden en over tid har hatt er det en klar utfordring å opprettholde sysselsettingen innen primærnæringene. Samtidig har utviklingen innen andre kommunikasjonsmidler ført til at ikke-stedbundne næringer har fått nye muligheter. Det vil være en langsiktig utfordring å kunne tilby veg, tele- og internettløsninger av god standard i grendene, slik at nye næringer gis etableringsmuligheter.

I tillegg til stedbunden næring har landbruksområdene også stor betydning som opplevelses- og rekreasjonsområder. Det kan her oppstå vanskelige avveininger mellom ulike næringshensyn.

Under sluttbehandling av planen i kommunestyre sak 064/11 ble det fremmet forslag og vedtatt følgende tillegg:

Ved lokalisering av nye hytter må kommunen foretat en avveining av flere hensyn. Åsnes kommune vil arbeide for å stimulerer til økt hyttebygging på Vestmarkaområdet.
Åsnes kommune har bla turisme, reiseliv og opplevelser som viktig del av næringssatsingen i kommunen. Safari med snøscooter, etter offentlige godkjente leder, vil i likhet med svenske reiselivsbedrifter generere store verdier til grendene. Dette vil også vitalisere og skape bolyst for beboerne i aktuelle områder. Åsnes kommune vil i planperioden, sammen med reiselivsbedrifter, arbeide aktivt for å få dette til. Kommunen vil også aktivt arbeide mot sentrale myndigheter for å få en endring av eksisterende lovverk, som gjør dette lettere.

Åsnes kommune anser Vestmarkaområdet i kommunen som en del av kommunens satsingsområde på turisme og opplevelse. Solør – Odalsveien er en naturlig del av dette og vil også være en viktig vei vestover, med tanke på pendling og generell nyttetransport. Åsnes kommune vil satse strategisk og offensivt, sammen med våre nabokommuner mot aktuelle myndigheter for å realisere prosjekter i området iht kommuneplanen og i denne planperioden.

Flisa utvikles

9.2 Mål – vi vil:

- Legge til rette for videreutvikling og vekst i kommunesenteret.
- Legge til rette for videreutvikling av industri og styrking av industrimiljøet.
- Sikre god forvaltning av mineralske ressurser, og tilrettelegge for nyetableringer innen sektoren.
- Opprettholde dagens landbruksproduksjon. Motivere flere til å satse på intensive produksjoner inkl. tilleggsnæringer, samt videreutvikle landbruksprodukter.
- Arbeide med rekruttering og framtidig kompetansebehov både innen privat og offentlig sektor
- Arbeide for å få kompetansebedrifter til kommunen
- Oppgradere Rv 20 og Solørbanen
- Kommunen anser Vestmarkaområdet som en del av satsningsområdet på turisme og opplevelse

9.3 Strategier – for å nå målene skal vi:

9.3.1 Det må avsettes områder for råstoffutvinning, industri- og servicenæring i kommuneplanens arealdel.

9.3.2 Det må tilrettelegges for regulering av attraktive næringsareal på Flisa.

9.3.3 Kommunalt vegvedlikehold opprettholdes i grender med fast bosetting.

9.3.4 Tele- og internettløsninger utbygges for å sikre god standard og dekningsgrad.

9.3.5 Økt informasjon om arbeidsmarkedet, og nærmere samarbeid mellom skolene og det lokale næringsliv.

9.3.6 Utvikle samspillet mellom offentlig og privat sektor.

9.3.7 Arbeide for standardheving av Rv 20 og elektrisifisering av Solørbanen

9.3.8 Utarbeide kommunedelplan for ”Arbeidsplasser og næringsutvikling for alle næringer”.

10.0 Satsningsområde 4: Velferd, levekår og folkehelse

Folkehelsearbeid er samfunnets samlede innsats for å styrke faktorer som fremmer helsen og redusere faktorer som medfører helserisiko. Folkehelsearbeid er sektorovergripende og omfatter tiltak i mange samfunnssektorer, derfor må arbeidet forankres i alt planarbeid som har betydning for innbyggernes helse.
Levekårene sier noe om hvordan vi har det, og er viktige forutsetninger for den enkeltes velferd. Levekårsbegrepet tar ofte utgangspunkt i de sidene ved enkeltindividers liv som kan måles kvantitativt, eksempelvis inntekt, tilknytning til arbeidslivet, helsetilstand, boforhold og sosialt nettverk.

10.1 Utfordringer

Framtidens hovedutfordringer innen velferd og helse- og omsorgstjenester handler i hovedsak om:

- Endret sykdomsutvikling som følge av alderssammensetningen og livsstil med lite fysisk aktivitet, ugunstig kosthold, tobakksbruk og rusmiddelbruk. Flere rammes av kreft, demens, diabetes, kols, fedme. Det må også forventes økt forekomst av psykiske lidelser og rusmisbruk.
- Det økende behovet for pleie og omsorg er aldersuavhengig. Det økende behovet er ikke basert kun på en ventet ”eldrebølge”, men også i større grad yngre mennesker med til dels store behov for bistand.
- Statiske data (kommunebarometeret) viser at Åsnes har høyere andel av kreft og hjerte/kar sykdommer og høyere dødelighet enn Hedmark og landet for øvrig. Antall med sosialhjelp, antall arbeidsledige og antall barn med barnevernstiltak er også høyt.
- Sosiale ulikheter fører til helseforskjeller mellom ulike grupper i befolkningen. De med høyest utdanning, yrke og inntekt, har best helse og lever lengst. Forskjellene er økende, kan måles i alle aldersgrupper og gjelder både psykisk og fysisk helse. For at man skal lykkes med å redusere sosiale helseforskjeller, må det jobbes tverrsektorielt og arbeidet må rettes mot dem som trenger det mest.
- Forventningsgap mellom det innbyggerne ønsker fra helse- og sosialtjenestene og det som er mulig å innfri.
- Det er behov for å foreta en helhetlig revidering av handlingsplanen for pleie- og omsorg. En ny plan skal inkludere alle tjenester av betydning for pleie- og omsorg, og være i tråd med Samhandlingsreformens intensjoner som innebærer mer fokus på forebyggende tiltak og (re)habilitering.

<u>Samhandlingsreformen</u>

En viktig strategi for å møte utfordringene blir oppfølging av den nye kommunerollen som er skissert i Samhandlingsreformen. Brukerne skal få bedre behandling der de bor. Det skal lønne seg å forebygge sykdom i forkant i stedet for å reparere i etterkant, og det skal lønne seg for kommuner og sykehus å samarbeide. Reformen vil ha betydning i planperioden. Den forutsetter samhandling innenfor de kommunale tjenestene som er viktig for befolkningens helse, og interkommunalt samarbeid på områder Åsnes kommune ikke kan klare alene. Dessuten forutsetter reformen etablering av samarbeidsstrukturer mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten.

10.2 Helse i plan

10.2.1 Mål -vi vil:

- At folkehelseperspektivet skal være med i alle planer som har betydning for innbyggernes helse.

10.2.2 Strategi - for å nå målene skal vi:

10.2.2.1 Systematisere arbeidet med helseovervåking, og finne frem til viktige indikatorer for folkehelsen lokalt.

10.2.2.2 Sørge for at utjevning av sosial ulikhet og konsekvenser for helse er med som en del av beslutningsgrunnlaget i planlegging.

Trening

10.3 Forebygge og begrense sykdom. Fremme gode levevaner og egenmestring

10.3.1 Mål -vi vil:

- Styrke innsatsen på forebygging, tidlig inngripen, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging. Forebygge mer for å reparere mindre og utsette behov for tjenester.
- Legge til rette for at folk er aktive og lengst mulig mestrer eget liv i egen bolig.
- Fremme gode levevaner. Bidra spesielt til å fremme god helse og sunne vaner for barn og unge.
- Redusere antall med livsstilssykdommer.

10.3.2 Strategi - for å nå målene skal vi:

10.3.2.1 Planlegge og legge til rette for Samhandlingsreformen. Felles prosjektleder i Solør.

10.3.2.2 Etablere interkommunal Frisklivssentral i Solør.

10.3.2.3 Utvikle FYSAK tiltakene og knytte dem opp mot Frisklivssentralen.

10.3.2.4 Intensivere helseopplysning

10.3.2.5 Arbeide for røykfrie arbeidsplasser. Kommunen starter med egen arbeidsplass I løpet av kommuneplanperioden skal kommunen gjennom ulike virkemidler motivere samtlige arbeidsplasser i kommunen til røykfrie arbeidsplasser

10.3.2.6 Sørge for gode nærmiljøanlegg ved alle skoler og barnehager.

10.3.2.7 Inspirere til aktiv skolevei i samarbeid med foreldre/skole. Bruke barnetråkk som metode.

10.3.2.8 Planlegge bomiljøer som fremmer aktivitet og trivsel, universelt utformet. Økt tilgang på sentrumsnære boliger med livsløpstandard.

10.3.2.9 Handlingsplan for pleie- og omsorgstjenester 2007-2016, inkludert demensplan og plan for rehabilitering/ habilitering revideres og samordnes til en felles plan innen 2012.

10.2.2.10 Ha tiltak for å beholde og rekruttere personell innen pleie-/omsorgssektoren innarbeides i økonomiplan, (se rapport, kst vedtak 029/09).

10.4 Gode oppvekstkår med fokus på å utjevne sosial ulikhet i helse.

10.4.1 Mål -vi vil:

- Alle barn skal oppleve å bli sett og hørt, og ved behov få nødvendig bistand tidligst mulig
- At flere fullfører videregående opplæring.
- Tjenestetilbudet er samordnet og koordinert
- Redusere trafikkfarlig bilkjøring.

10.4.2 Strategi - for å nå målene skal vi:

10.4.2.1 Utarbeide metode for tidlig inngripen overfor risikoutsatte barn og unge.

10.4.2.2 Samarbeid mellom hjelpeinstanser med barnehagene som arena.

10.4.2.3 Styrke helsefremmende og forebyggende arbeid for på sikt å unngå at så mange barn får behov for barneverntiltak.

10.4.2.4 Tilrettelegge overgangene mellom barnehage, barneskole, ungdomsskole, videregående skole, jobb tilrettelegges for dem som trenger det. Kartlegge, vurdere og kvalitetssikre samarbeidsrutiner mellom barnehage, grunnskole og videregående skole.

10.4.2.5 Tilby sommerjobb for ungdom

10.4.2.6 Videreføre Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT) og politiråd som arena for kriminalitetsforebyggende virksomhet. Handlingsplan for SLT utarbeides.

10.4.2.7 Satse på foreldresamarbeid/foreldrenettverk/foreldreskole.

10.4.2.8 Revidere Trafikksikkerhetsplanen i samarbeid med politi og vegvesen.

10.4.2.9 Tilrettelegge for mer praktisk opplæring for skoletrøtte elever.

11.0 Satsingsområde 5: Boligområder, sentrums- og grendeutvikling

11.1 Utfordringene

Over lang tid har boligbyggingen blitt påvirket av hvor handel, tjenesteyting og kulturaktiviteter er. Avstand fra bolig til arbeidsplass synes å ha mindre betydning dersom reisetiden oppleves som akseptabel. Boligbyggebehovet har blitt mindre i grendene og etterspørselen på Flisa har økt. De store utfordringen i boligpolitikken er å legge til rette for boligbygging som kan styrke grendene samtidig som det er et økende behov for miljøvennlige og attraktive boligområder på Flisa med variert boligtilbud med kort veg til kulturaktiviteter, handel, offentlige tjenester, kollektivtransport og friluftsliv. Variert boligtilbud på Flisa ble spesielt påpekt under de offentlige møtene.

Ved lokalisering av nye boligområder må det foretas avveininger i forhold til redusert transportbehov, utnytte eksisterende infrastruktur, trafikksikkerhet, og muligheter for bruk av miljøvennlig energi.

For nye boligområder og ved fortetting er det utfordringer til hvordan utviklingen skal foregå med hensyn på helse og trivsel, tilgang til gang- og sykkelvegnettet, lekeområder, universell utforming, trygghet for barn og unge og tilgang til de nære friluftsområdene.

Kommunen har i lang tid prioritert arbeidet med utvikling av Flisa. Flisa er det største handelssenteret mellom Kongsvinger og Elverum og nyetableringer kommer stadig til. Kommunen har lagt ned mye ressurser for å lage et kommunesenter for ”alle”. Tema som estetikk, universell utforming, næringsutvikling og sosial arena har vært førende i planleggingen. Imidlertid er det fremdeles utfordringer ved utomhuslagring, skilting, byggetiltak, bruksendringer, trafikkmiljø og vedlikehold av grønt- og trafikkareal.

På Kjellmyra som er det nest største tettstedet i kommunen er det økende etterspørsel etter boligtomter. Ny moderne barnehage, barneskole med godt omdømme og aktivt idrettslag, samt gang og sykkelveg til Flisa antas å være viktige faktorer. Trafikksikkerhetstiltak gjennom tettstedet er nødvendig for å redusere hastigheten etter Fv 206.

På grendemøtene som er gjennomført er det blitt understreket at kommunen også i fremtiden må legge til rette for spredt boligbebyggelse, gjerne sterkere kanalisert mot de etablerte grendesentrene for slik å kunne styrke disse med tomter i størrelse 2 – 5 dekar.

I kommunen er det mange ubebodde småbruk. Det er stor etterspørsel etter disse eiendommene, særlig fra yngre familier som ønsker å bosette seg, men svært få legges ut for salg. I planprosessen har det fra flere hold blitt reist spørsmål om kommunen kan påvirke til økt omsetningstakt.

Flere steder i grendene er det dårlig internett og mobilforbindelse.

Det bør ikke tillates spredt boligbebyggelse på de flomutsatte elveslettene, jfr. retningslinjene fra NVE eller i perifere områder utenom de etablerte

grendesentrene. Det er behov for videre utbygging av gang- og sykkelvegnettet i sentrale strøk.

For det kommunale vegnettet er det en utfordring å opprettholde samt gjennomføre strekningsvise forbedringer av vegstandarden .

11.2 Mål – vi vil:

- Legge til rette for en boligpolitikk med variert tilbud med spredt bebyggelse i grendene og nye sentrumsnære boligområder på Flisa.
- Kartlegge ubebodde småbruk.
- Legge til rette for videre utvikling av kommunesenteret som vil være vitaliserende for hele kommunen.
- Skape økt bevissthet om estetikk og universell utforming.
- Bidra til at boligbygging i grendene utvikles videre med plattform i eksisterende grendestruktur samt ta hensyn til behovet for gode og effektive kommunale tjenester.
- Videreutvikle gang- og sykkelvegnettet.
- Opprettholde kommunale veger der det er fast bosetting.
- Bedre internett- og mobilforbindelsen i grendene.

11.3 Strategier – for å nå målene skal vi:

11.3.1 I arbeidet med kommuneplanens arealdel legge vekt på varierte og gode boligtilbud med særlig fokus på kommunesenteret.

11.3.2 I arbeidet med kommuneplanens arealdel prioritere videre utvikling av kommunesenteret

11.3.3 Tillate spredt bolig- og hyttebygging i grender med fast bosetting med mindre det kommer i konflikt med jordvernet, hensynet til kulturlandskapet eller innenfor flomutsatte områder.

11.3.4 Tillate fradeling av gårdstun til boligformål på små og mellomstore bruk i de gode jordbruksområdene når det øvrige arealet selges som tilleggsareal til aktive brukere, og salget fører til en driftsmessig god løsning.

11.3.5 Utarbeide veileder i estetikk

11.3.6 Være Miljøfyrtårn-kommune

11.3.7 Ved planlegging av ny større bolig- og næringsområder områder vil kommunen ta tiltakshaveransvaret som grunnerverver og utbygger hvor eksisterende kommunal infrastruktur VVA kan utnyttes.

11.3.8 Prioritere kommunalt vegvedlikehold i områder med fast bosetting. Omklassifisere kommunale veger i områder uten fast bosetting.

11.3.9 Oppfordre til nødvendige utbygginger for å sikre god internett og mobildekning.

11.3.10 Stimulere til omsetning av ubebodde småbruk

Friggsgate langs Stormarkedet under anlegg 2008

12.0 Omdømme

12.1 Utfordringen

Omdømme eller omtale er bilde av hvordan kommunen oppfattes og som bygger på summen av forventninger og opplevelser innbyggerne har til kommunen. Omdømme oppstår i skjæringspunktet mellom forventninger og opplevelser som skapes av kommunens løfter og levering. Det er ikke bare hva som leveres(oppleves) som avgjør omdømmet, men snarere kanskje hva som leveres i forhold til hva som blir lovet(forventningen). Omdømme skapes over tid bl.a i den ansattes møte med innbyggeren, i politikernes behandling av saker og gjennom presseoppslag.

Næringsliv og innbyggere har også et medansvar i omdømmebygging. Et godt omdømme av Flisa som handelssenter er et eksempel. Et annet eksempel er hvordan innbyggerens forventninger til handelssenteret er.

Grunnlaget for å vektlegge omdømme i kommuneplanleggingen er at godt omdømme kan gi positive effekter i form av økt næringsetablering og bosetting. Det kan også bli lettere å skaffe kompetent arbeidskraft både til den offentlige forvaltningen og privat næringsliv.

For kommunen som organisasjon er det viktig å fremstå som en god arbeidsgiver med et godt arbeidsmiljø og tjenesteproduksjon som ivaretar innbyggernes behov. Det visuelle inntrykket som kommuniseres i form av ryddige omgivelser, bygninger, universal utforming og kulturlandskap er positive element i omdømmebygging. Utfordringen er å ivareta disse kvalitetene. Mangfold i kultur- og fritidsaktiviteter vil være med på å forsterke dette bildet.

En helhetlig positiv markedsføring av kommunen er en forutsetning for å oppnå godt omdømme.

12.2 Mål – vi vil:

- At kommunen er attraktiv å vokse oppi, bo og arbeide i
- At befolkningen er stolt av bygda si
- Levere forutsigbare tjenester
- At befolkningen opplever rettferdig behandling i kommunen, og at forvaltningslovens krav om likebehandling blir oppfylt.
- Ikke fremme urealistiske forventninger
- At kommunesenteret skal fremstå ryddig, være universelt utformet og trygt
- At kommunen i samarbeid med næringslivet og andre setter fokus på omdømmebygging.

12.3 Strategi – for å nå målene skal vi:

12.3.1 Markedsføre boligpolitikken med formål å synliggjøre prioritering av barn og unge.

12.3.2 Styrke markedsføringen av kommunen som blant annet innebærer å utvikle kommunens hjemmeside og andre sosiale medier.

12.3.3 Utarbeide plan for informasjonsstrategi

12.3.4 Legge spesielt til rette for nyetablerere .

12.3.5 Opprettholde et ryddig, universelt utformet og trygt kommunesenter.
12.3.6 Videreutvikle Bolyst-satsingen.
12.3.7 Legge til rette for større innbyggermedvirkning.
12.3.8 Utvikle omdømmebygging i samarbeid med lokalt næringsliv.

Julegata = god omdømmebygging

13.0 Interkommunalt samarbeid

13.1 Utfordringer

Åsnes ønsker å være en attraktiv kommune å bo i, arbeide i og samarbeide med. Åsnes har en beliggenhet i Solør som tilsier at kommunen blant annet vil ha en sentral rolle i utvikling av næringer innen handel og service og boligutviklingen, samtidig som det er felles arbeidsmarket med omkringliggende kommuner. Mellom kommunene i Solør er det allerede etablert flere interkommunale samarbeidsarenaer, fra bla .legevakt til renovasjon. I tillegg er det gjennomført flere utredninger om utvidet samarbeid.

13.2 Mål – vi vil

- Videreutvikle interkommunale samarbeidsområder der det gagner innbyggerne, ivaretar rettsikkerheten og er samfunnsøkonomisk lønnsomt

13.3 Strategi – for å nå målene vil vi

13.3.1 Opprette god dialog med nabokommunene og kommuner i regionen med fokus på økt samarbeid

Renovasjon

14 Samfunnssikkerhet og beredskap

14.1 Utfordringer

I etterkant av storflommen i 1995 ble det økt fokus på beredskapsplanarbeide i kommunen.
Etter dette er det gjennomført overordnet Risiko- Og Sårbarhetsanalyse med tilhørende beredskapsplaner fra overordnet nivå og ned til virksomhetsnivå.
For kommunen som organisasjon er det utfordringer knyttet til kunnskap om nytteverdien av samfunnssikkerhet i planleggingen. Kommunen har drifts og vedlikeholdsansvaret for kritisk infrastruktur som vann og avløp og det er behov for oppdatering av planverket. Ved store kriser er det stort behov for informasjon til mange ulike grupperinger i lokalsamfunnet.

Åsnes brannvesen under innsats

14.2 Mål – vi vil:

- Ivareta trygghet og sikkerhet gjennom fokus på samfunnssikkerhet og beredskap
- At folkehelse, kriminalitetsforebygging og trafikksikkerhet skal stå i fokus ved utvikling av kommunesenteret, grendene og nye utbyggingsområder.
- Ivareta samfunnssikkerhet i arealplanlegging med særlig vekt på de flomutsatte elveslettene langs Glomma og nedre del av Flisa elv
- Utvikle sikker infrastruktur
- At kommuneorganisasjonen skal ha fokus på samfunnssikkerhet
- At innbyggere i risikoområder skal ha tilgang til informasjon
- Ha et effektivt og velfungerende brann- og redningsvesen
- Ta hensyn til klimaendringer

14.3 Strategi – for å nå målene skal vi:

14.3.1 Gjennomføre årlig rullering av overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner

14.3.2 Ved revisjon av kommuneplanens arealdel og ved områderegulering sette fokus på samfunnssikkerhet innen temaene folkehelse, klimaendringer, trafikk og flom.

14.3.3 Revidere hovedplan for vann og avløp

14.3.4 Gjennomføre nødvendig opplæring av ansatte innen samfunnssikkerhet og beredskap

14.3.5 Ruste opp brannstasjon/driftssentral samlokalisert med beredskapslager

14.3.6 Informere om kommunens beredskapsplaner på hjemmesida www.asnes.kommune.no

Flomstein ved Jara skole